

Medlem av:

Justisdepartementet, Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.

0030 Oslo

Att.: lovrådgiver Per Sigvald Wang

JUSTISDEPARTEMENTET	
27 JAN 2009	
SAKSNR:	200807603
AVDELING:	LOV / EP / PSW
DOKKER:	22
ARKIVKODE	

Vår dato:
23.01.2009

Vår ref.:
200801528

Deres dato:

Deres ref.:

Forslag til direktiv om forbrukerrettigheter - Høringsuttalelse

Vi viser til departementets høringsbrev vedrørende ovennevnte vedlagt Kommisjonens forslag til nytt EU- direktiv for forbrukerrettigheter. Direktivet vil hvis det blir vedtatt, være EØS-relevant.

Norges Automobil Forbund (NAF) er med sine over 500.000 medlemmer Nordens største private forbrukerorganisasjon. Vår høringsuttalelse vil naturlig nok hovedsakelig bestå av bilrelaterte problemstillinger og da særlig i forhold til forbrukerkjøpsloven og lov om håndverkertjenester, men det vil også bli gjort noen generelle betraktninger.

Norge har de siste 30 år vært et av foregangslandene hva angår lovregulering av forbrukerrettigheter; et arbeid som ble "kronet" med vedtagelsen av forbrukerkjøpsloven av 2002. Det utsendte forslag til direktiv er ment å skulle være en totalharmonisering/ et maksimumsdirektiv som ikke gir adgang for det enkelte land å ha sterkere forbrukervernsregler enn det direktivet åpner for. Dette i motsetning til dagens gjeldende direktiv som er minimumsdirektiv. -- For å foregripe vår konklusjon; det foreslåtte direktiv vil hvis det blir vedtatt og implementert, fremstå som et "syvmilssteg" tilbake sett med norske forbrukerrettslige øyne. Reklamasjonsretten blir betydelig beskåret, garanti-rettighetene vil kunne bli redusert, forbrukerne vil få færre sanksjonsmuligheter og vi vil kunne få uheldige miljøkonsekvenser.

Fra Kommisjonens side har det vært gitt diverse grunner for ønsket om å innføre et direktiv som det foreslått. Det har dels vært hevdet at varierende forbrukerrettigheter i de enkelte medlemsland har gjort det vanskelig for næringsdrivende å drive handel over landegrensene og at samme grunn skulle være årsak til at forbrukerne ikke handler over landegrensene herunder netthandel. Det har i denne forbindelse også vært nevnt fravær av eller forskjeller i angre retten.

NAF vil for sin del ikke utelukke at en harmonisering som foreslått, vil på enkelte

punkt kunne fremstå som en fordel for de næringsdrivende som ønsker større markedsandeler innen EU/EØS- markedet. Imidlertid fremstår denne muligheten som meget begrenset sett i forhold til faren for i vesentlig grad å forringe de gjennom flere 10-års opparbeidede forbrukerrettigheter.

I denne forbindelse vises for øvrig til EU's eget Eurobarometer hvor 7000 næringsdrivende ble bedt om å svare på i hvilken grad direktivet eventuelt ville ha påvirket deres cross-border- virksomhet hvis det ble innført. Hele 41 % svarte at det ikke ville ha noen betydning. I tillegg til at det er et høyt tall, er det interessant at svaret så vidt vites ikke var noe svaralternativ! Undersøkelsen viser derimot at de 2 store utfordringene for å drive cross- border handel er *språk* og forskjellige *skatte- og avgiftsregler* rundt om i Europa mens forskjellige forbrukerrettigheter **ikke** var det. På denne bakgrunn synes det etter NAF's oppfatning ikke å være behov for et direktiv som det foreslåtte for å fremme næringsvirksomhet over landegrensene.

Kommisjonen begrunner også forslaget med at det vil fremstå som en fordel for forbrukerne. Begrunnelsen fremstår som noe besynderlig idet man har unnlatt å spørre forbrukerne i det samme barometer om det er forskjellige lands regler som gjør at man unnlater å handle cross-border.

Etter NAF's oppfatning fremstår m.a.o. konsekvensutredningen fra Kommisjonen som mangelfull. Det ville også vært ønskelig at ansvarlige norske departement foretok en nærmere utredning for hvilke konsekvenser innføringen av direktivet vil få for norsk lovgivning og den rettspraksis som har funnet sted på området.

Som kjent, er bil den mest kostbare investering norske forbrukere foretar etter boligkjøp. Bil er en stor investering, den er ment å skulle beholdes lenge og det er betydelig risiko for at feil og mangler først materialiserer seg etter utløpet av 2-årsfristen. Endringene som ligger i direktivforslaget vil derfor få betydelige konsekvenser for de bilkjøpende forbrukere. Det vil føre for langt å gå inn i alle enkelthetene, men vi vil peke på noen vesentlige endringer som etter vår oppfatning av direktivet, vil måtte finne sted hvis det blir vedtatt:

- 5 års lengste reklamasjonsfrist må reduseres til 2 år
- Mulighet for innføring av 1 års reklamasjonsfrist på brukte ting (eks. dyr bil)
- Garantier som sådan utover 2 år vil sannsynligvis ikke bli godkjent
- Forslagets Artikkel 29 oppstiller en definisjon av garanti som fremstår som en uthuling. (Etter vår markedsføringslov § 9 c må som kjent, begrepet garanti ikke benyttes hvis det ikke gir forbrukeren rettigheter *i tillegg til* de rettigheter man ellers har.)
- I forsinkelsestilfellene (hvor selger ikke leverer etter 30 dager) kan den *næringsdrivende* bryte avtalen hvor den eneste sanksjonen er å eventuelt måtte tilbakebetale mottatt beløp. Dette i motsetning til dagens norske lovgivning hvor forbrukeren har denne valgmuligheten samt å kunne å kunne kreve erstatning

- Den *næringsdrivende* foreslås å ha rett til å beslutte om en mangel skal føre til utbedring eller omlevering; en rettighet som etter dagens lovgivning tilligger forbrukeren
- Forbrukerbegrepet som oppstilles i forslagets kap. 1 Art. 2 synes ikke å samsvare med definisjonen i vår forbrukerkjøpslov § 1 og vil kunne gi enkelte utilsiktede resultat.

Forslagets reduksjon til 2 år både hva angår reklamasjon etter loven og etter garantier, vil for øvrig kunne ha en miljømessig innvirkning ved at en produsent ikke lenger vil ha noe juridisk incitament til å lage en kvalitet som må holde utover 2 år. Det vil med andre ord kunne ligge et "bruk og kast" – resultat av direktivforslaget.

Oppsummering

Av det som her er anført, er det NAF's oppfatning at direktivforslaget vil føre til en vesentlig forringelse av norske forbrukeres rettigheter. Av tidsmessige grunner har vi ikke hatt anledning til en grundig gjennomgang av vårt klagemateriale. En foreløpig undersøkelse viser imidlertid at et betydelig antall av våre medlemmers klagesaker (< 20 %) gjelder reklamasjoner i tidsperioden 2 – 5 år. Disse forbrukerne ville stått rettsløse hvis direktivet hadde vært innført. Det pekes i denne anledning på at bil som sagt, er en betydelig kapitalvare for norske forbrukere.

Etter NAF's oppfatning er det ikke dokumentert at Kommisjonens premisser for ønsket resultat av forslaget, er holdbare. For alle tilfeller vil ikke de små eventuelle positive virkningene man vil oppnå stå i forhold til de betydelige "skadevirkning" man utløser i landene som i dag har sterkere forbrukerrettigheter enn direktivet legger opp til.

Vi vil konkret foreslå at man opprettholder dagens minimumsdirektiv som vil være "et løft" for en del av de nye medlemslandene i EU og at man spesialregulerer netthandel, angrefrist m.m. gjennom totalharmonisering/egne direktiv hvis det skulle være behov for dette.

Under et møte i Oslo sist uke ga Kommisjonens representant, Gøsta Petri, uttrykk for at man var imponert over Norges "snabbhet" i arbeidet med direktivforslaget. Andre signal fra Brüssel tilsier også at man har noe bedre tid enn en høringsfrist på 26. jan. 2009 skulle tilsi. Hensett til alle de elementene som ligger i et så omfattende direktivforslag, vil NAF for sin del foreslå at man foretar omfattende gjennomgang av konsekvensene. Vi foreslår derfor at det nedsettes en arbeidsgruppe bestående av representanter for Justisdept., Barne- og likestillingsdept., næringslivets organisasjoner, Forbrukerombudet, Forbrukerrådet, NAF m.fl. og at konklusjonene som her trekkes, brukes overfor EU i det pågående direktivarbeid.

Avslutningsvis takker vi for at vi fikk anledning til å komme med våre synspunkter

i anledning direktivforslaget.

Med vennlig hilsen

NORGES AUTOMOBIL-FORBUND
Rådgivning

André Fimreite
advokat/seniorrådgiver